

Participatie door informatie

De bibliotheek informeert. In de breedte, met miljoenen (studie-)boeken. In de diepte, door informatie helder en overzichtelijk te presenteren en van een context te voorzien. Vrije toegang tot informatie is voor bibliotheken een hoofddoel. Want zonder informatie kun je niet meedenken en meedoen.

Met alle bibliotheken samen beschikken we over bijna tien miljoen non-fictieboeken. Klanten van de bibliotheek kunnen gratis gebruik maken van veel abonneediensten en databases als de Krantenbank en Consumententests. Medewerkers bieden deskundige hulp bij het zoeken.

Bibliotheken brengen Nederland sociaal-cultureel in kaart met het digitale programma G!Ds: actuele informatie die via selectie op trefwoord en doelgroep in allerlei websites wordt vertoond, zoals gemeentegidsen, loketten voor jeugd en gezin, wmo-loketten en uitgaansagenda's.

Mediawijsheid is kunnen omgaan met oude en nieuwe media, informatie kunnen beoordelen op waarde, veilig internetgebruik én het gezonde verstand erbij blijven gebruiken. Dat laatste is vooral bij kinderen belangrijk. De bibliotheek helpt onder andere met internetcursussen en mediacoaches in de bibliotheek en op scholen. Omdat we als het om informatie gaat het kaf van het koren kunnen scheiden en ook anderen kunnen uitleggen hoe dat werkt.

In veel bibliotheken zijn Inburgeringspunten waar alle relevante informatie over land en taal verzameld is, soms ondersteund door spreekuren. De Werkplekken van WerkZat bieden informatie en coaching op weg naar werk. Laaggeletterden kunnen gebruik maken van digitale oefenprogramma's, zoals Netnieuws, een krantenbericht met opdrachten.

Als het om informatie gaat, werken we onder andere samen met de RVU, MEE, GGD en het Expertisecentrum Mediawijsheid.

Digitaal van de partij

Naast een overvloed aan informatie brengt internet ook het commercieel afschermen van informatie met zich mee. Net zoals we om boeken uit te lenen het leenrecht hebben, werken we, samen met andere typen bibliotheken, hard aan het recht op vrije toegang tot digitale informatie. Momenteel (2009) hebben we een groeiend aantal betaalde abonneediensten paraat voor onze klanten. Onze landelijke digitale infrastructuur krijgt steeds meer vorm, onder meer met Zoek&Boek (online boeken bestellen uit het hele land) en met gezamenlijke websites waarvan de content lokaal kan worden ingezet, zoals G!Ds, Literatuurplein.nl en de virtuele jeugdbibliotheek. We hebben samen nog veel meer handige websites voor diverse doelgroepen, te vinden via onze gezamenlijke portal www.bibliotheek.nl. Als het om digitale zaken gaat, werken we onder meer samen met wetenschappelijke bibliotheken, de Koninklijke Bibliotheek, het Expertisecentrum Mediawijsheid en Seniorweb.

Welkom in de bibliotheek

Bibliotheekgebouwen worden steeds prettiger om te verblijven, met een goede inrichting, steeds vaker uitgerust met een leescafé. Met onze publieke functie dragen we bij aan de leefbaarheid en sociale samenhang in dorpen, wijken en de stad als geheel. In bibliotheken kan iedereen binnenkomen, verblijven, cultuur proeven zonder meteen de portemonnee te hoeven trekken. Het toenemend aantal zondagsopeningen is een groot succes. Moeilijk lezende kinderen kunnen in honderden bibliotheekvestigingen terecht op de Makkelijk Lezen Pleinen. De bibliotheek biedt laagdrempelige culturele activiteiten, van studium generale tot schrijversbezoek of poetry slam. Voor die activiteiten werken we nauw samen met de meest uiteenlopende lokale partners.

Wilt u meedoen?

Leest u in deze brochure over zaken die we in uw gemeente nog niet aanbieden? Vraag uw bibliotheek wat er mogelijk is. Veel bibliotheekdiensten worden overal in het land geleverd, voor andere liggen er landelijke of provinciale concepten klaar en is ervaring en ondersteuning beschikbaar die individuele bibliotheken kunnen toepassen.

Uw openbare bibliotheek Denken, doen, meedoen!

Voor de leefbaarheid van kleine kernen, dorpen, gemeenten, wijken en grote steden, is de bibliotheek niet over het hoofd te zien. Met zijn allen lenen bibliotheken jaarlijks 123 miljoen boeken uit, bijna drie keer zoveel als de boekhandels verkopen. De 1100 vestigingen in Nederland zijn ontmoetingspunten die bijdragen aan de leefbaarheid, sociale samenhang en identiteit van steden, dorpen en wijken. Meer dan ooit kan de bibliotheek de gemeente ondersteunen als het gaat om participatie, opvoeding, mediawijsheid, onderwijs en jongerenbeleid.

Een ruime meerderheid van de Nederlanders bezoekt de bibliotheek regelmatig, een kwart is ook daadwerkelijk lid. Daarmee is de bibliotheek de best bezochte en meest laagdrempelige voorziening van het land. De bibliotheek informeert, stimuleert en inspireert mensen uit alle lagen van de samenleving. Die zoeken en vinden er informatie op maat, een studieruimte, gemakkelijke toegang tot culturele activiteiten en meer boeken dan ze ooit zullen kunnen lezen of betalen. De bibliotheek staat – door de jaren heen, in goede en slechte economische tijden – pól voor meedoen. Door te informeren en door het lezen en leren te ondersteunen.

Lezen is de basis voor deelname

Lezen is niet alleen lekker en ontspannend, het verrijkt de geest en brengt mensen op ideeën. Lezen brengt je verder. Niet alleen in je fantasie, of buiten je eigen straatje, maar ook in de maatschappij. Om te leren, moet je kunnen lezen. De bibliotheek leent niet alleen jaarlijks veel meer boeken uit dan de boekhandel verkoopt, maar doet er ook alles aan om lezen toegankelijker en aantrekkelijker te maken. Want kunnen lezen is de basis voor volwaardige deelname aan de maatschappij.

Alles kunnen kopen wat je wilt lezen, is voor weinig mensen mogelijk. Bovendien heeft de bibliotheek boeken die niet meer te koop zijn. Als de ene bibliotheek ze niet heeft, dan kunnen ze bij een andere besteld worden. Ook online door onze klanten zelf, met Zoek&Boek, een onderdeel van de digitale bibliotheek. In 2007 leenden alle bibliotheken samen 123 miljoen boeken uit! Ons Literatuurplein.nl is het grootste literatuuroverzicht op het web, met columns, filmpjes en dagelijkse actuele berichtgeving.

Sinds bibliotheken bestaan zetten we ons in voor Leesbevordering. Baby's, peuters, kleuters en leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs stimuleren we, rechtstreeks of via hun ouders, verzorgers of onderwijzers, om voorgelezen te worden of zelf te lezen. Dat doen we met de bekende klassenbezoeken en met heel veel projecten die zijn afgestemd op het (onderwijs-)beleid voor deze groepen. Zoals Boekstart, Boekenpret, Zandkasteel, Fantasia, het Leesprogramma, de Nederlandse Kinderjury, de Nationale Voorleeswedstrijd en Taalkr8 voor vmbo'ers.

Ook aan functioneel laaggeletterden bieden de bibliotheken ondersteuning bij het leren lezen, met bijvoorbeeld digitale oefenprogramma's. Mensen die het lezen en schrijven eenmaal onder de knie hebben, kunnen deze taalvaardigheden in de bibliotheek onderhouden.

Wie slechte ogen heeft of door wat voor oorzaak dan ook leesgehandicapt is, kan in onze vestigingen terecht voor aangepaste leesmaterialen, zoals Daisyroms (speciale luister-cd's) en groteletterboeken of kan op het web ons loket aangepast-lezen bezoeken en daar materialen bestellen.

Kinderen en jongeren die dyslectisch zijn of anderszins moeite hebben met lezen, worden in veel bibliotheken op weg geholpen met een Makkelijk Lezen Plein. Ook ouders en leerkrachten kunnen daar terecht voor ondersteuning, net als op onze website makkelijklezenplein.nl.

Voor lezen werken we onder andere nauw samen met het onderwijs, de CPNB, Stichting Lezen, NLBB Vereniging van Leesgehandicapten en Stichting Lezen en Schrijven.

Leren is verder komen

De bibliotheek is een steunpilaar bij het leren. Vanzelfsprekend, door boeken en digitale content paraat te hebben over onderwerpen die in opleidingen en cursussen aan de orde komen. Doelbewust door onze diensten af te stemmen op die in het onderwijs. Als (huiswerk-)plek waar alle informatie voorhanden is én ondersteuning bij het vinden van die informatie. Wij zijn de facilitaire dienst als het om leren gaat. En leren is vooruit komen in de wereld.

Met het basisonderwijs hebben we niet alleen contact als het om leesactiviteiten gaat, steeds vaker bieden we ondersteuning bij het verwerven van mediawijsheid, een geweldige belangrijke vaardigheid in onze geïnformateerde wereld, en zijn we de drijvende kracht achter schoolmediatheken. Steeds meer bibliotheken zijn ook partner in een brede school of zijn anderszins betrokken bij de lokale educatieve agenda (LEA).

Met onze landelijke website Schoolbieb.nl bieden we kwaliteitsinformatie, toegesneden op de lesprogramma's van het basisonderwijs en vmbo. Dat vmbo kunnen we ook ondersteunen met het programma Taalkr8 voor het vmbo en de jongerenhoeken van 4you in de bibliotheek.

Voor nieuwkomers, oud en jong, biedt de bibliotheek mogelijkheden om zich te ontwikkelen. In onze taal of op andere terreinen, om zo beter mee te komen in de samenleving.

Veel bibliotheken bieden internet-, schrijf-, genealogie- en andere cursussen voor volwassenen aan. Op het web wijzen we de weg met ikwilietsleren.nl.

Met onze boeken, kopieerapparaten, computers, printers, werkplekken en steeds vaker draadloos internet zijn we de ideale studieruimte.

Als het om leren gaat, werken we onder andere samen met het onderwijs, Volksuniversiteiten, Teleac, rvu, het Expertisecentrum Mediawijsheid en Stichting Lezen & Schrijven.

